

სახალხო ბაზუქი

საქართველოს
გაზეთის № 638

დაბეჭდვის № 112

კვირა, 1 ივლისი 1912 წ.

მწერლის კავიანები

(სცენა ერთ მოქმედებად).

მ ო მ ქ მ ე ღ ნ ი პ ი რ ნ ი:

ნიკო — მწერალი.

ვანო — ამისი ამხანაგი.

თავადის ასული ელენე.

ნიკოს სახლის პატრონი.

პატარა დათიკო.

სტუმარი კაცი.

ქალი 1,

ქალი 2:

ღარიბული ოთახი ძველის „შპალიერით“ და ძველბურის ბუხრით. ხის ტახტი. ზედ ლოგინია გაშლილი. ორი სკამი, ერთი უბრალო მაგიდა წიგნებით, კალმით და რვეულებით, პატარა საწიგნე, წიგნებით სავსე. კუთხეში პირსახიანი ღვახ. საღამო ხანია.

გამოსვლა 1-ლი.

(შემოდის ნიკო. ტანთ ღარიბად აცვია, სახეზე მოღლილ-მოქანცულ-ლობა ეტყობა. ილიით რაღაც ქალულ-რვეულები შემოაქვს. და მაგიდაზე დაჰყრის. ქუდს იხდის, პალტუს განდასაც აპირებს, შეჩერდება.)

ნიკო. ან-კი, რად უნდა გავიხადო, რაღა სამარისებური სიცივე და რაღა ჩემი ოთახი. (საათს დახედავს) ხუთი საათი... საცაა დაღამდება. (ლამფას გასინჯავს ნავთი არის შიგ, თუ არაო.) წვეთიც არაა შიგ; (კარებთან მივა და გასძახებს) დათიკო, ა დათიკო! (შემობრუნდება, გაციებულ ხელებს იფ-შენეტს და მიდი-მოდის ოთახში).

გამოსვლა მე-2.

დათიკო. (პატარა ბიჭი) რას მიბძანებ, ბატონო!

ნიკო. ბიძიკო, დიასახლისს უთხარი, ერთი ნავთი ჩამისხას დღეს კიდევ. (ლამფას შუშასა ხდის და ატანს) აი ეხლა-კი, ნამდვილი ზამთარია, მთელი თვისი სიმძაფრით. მოდი ეხლა და იმეცადინე ასეთს პირობებში.

გამოსვლა მე-3.

დათიკო. (ლამფა შემოაქვს) ბატონო!.. ხაზეიკამ—ამის შემდეგ აღარ ჩაუსხამ ნავთსო.

ნიკო. კარგი, კარგი ჩემო დათიკო.

დათიკო. კიდევ ბატონო, თავათ ხაზეინმა მოლაპარაკება მინდა თქვენთან, დრო თუ გაქვთო.

ნიკო. მობძანდეს, შინა ვარ. (ბიჭი მიდის. ნიკო ლამფას უკიდებს, მაგიდას მიუჯდება, ცოტა ხანს დაფიქრდება, კალამს აიღებს, სწერს, შლის, სწერს, კიდევ შლის) არა, არა, ეხლა არაფრის დაწერა არ შემიძლია; ღმერთო ჩემო, რა ძნელი ყოფილა დაქირავებული ყოფნა. ასე მგონია ტუსადი ვარ-მეთქი (ჩაფიქრდება) ეს ოხერი შიმშილიც რომ საქმეს აჭირებს. (ჯიბებში ხელებ ჩაწყობილი გაივლის) მოდი ერთ ფიცარს ავაძრობ ჩემ ტახტს. (ტახტიდან ფიცარს აძრობს, დანით ხეჩავს ბუხარში უვარგის ქალაღლებს შეჰყრის და ცეცხლს აჩაღებს.) ესეც ასე...

გამოსვლა მე-4.

(სახლის პატრონი შემოჰყავს თავს).

სახლის პატრონი. შეიძლება?

ნიკო. მობძანდით!

სახ. პატ. (შემოდის) საღამო მშვიდობისა... გეტყობათ ეხლა დაბრუნებულხართ სამსახურიდან.

ნიკო. დიახ... ეს არის მოვედი რედაქციიდან. დაბძანდით! (სკამს აწოდებს).

სახ. პატ. რა მიშავს. (ოთახს ათვარიელებს, კედლებს ჰკერს.) ნიკო წარბს შეიკრავს, ვერ ითმენს სახლის პატრონის იქ ყოფნას. (ჩაახველებს) ყმაწვლო, უკაცრავად, თქვენი სახელი მავიწყდება.

ნიკო. ნიკო.

სახ. პატ. დიახ... ნიკო... ჰო, —კი, მოგერიდებით, მაგრამ რა ვქნათ, ჩვენც ათასი გადასახადები გვაქვს.

ნიკო. (აწყვეტინებს) ფულზეა საქმე?..

სახ. პატ. დიახ... ბევრი კი არ არის, ხუთი მანეთი თვეში, მაგრამ ოთხ თვეში ოცი მანეთი გახდა. თქვენთვისაც ძნელდება გადახდა საბოლოოდ და ჩვენც გვიჭირს, ა-კი. მოგახსენეთ ნალოვები...

ნიკო. კარგი... ცოტაც დაჰცადეთ, ეხლა თვიური ჯამაგირით დავიწყებ რედაქციაში მუშაობა. და საშუალება მაქვს სულ გაგისტუმროთ.

სახ. პატ. (სიამოვნება დაეტყობა სახეზე) სადა? რე... რედა... როგორა სთქვით, ეგ რა სამსახურია?

ნიკო. (გაეღიმება) რედაქცია, საცა გაზეთები გამოდის.

სახ. პატ. (ვითომ მიხვდა) ჰააა, საცა გაზეთს ჩააგდებ ბექტდვაში რაღა...

ნ. მწერ. არა, საცა დაბეჭვდამდი იწერება და იწყობა და-საბეჭვდათ.

სახ. პატ. ვიცი, ვიცი, ჩემი პრიკაშიკი, როგორც კი დროს ჩაიხელებს სულ იმ გაზეთს ჩაჰკირკიტებს. მაშ, იმ გაზეთის დამწერი თქვენა ხართ რაღა?

ნ. მწერ. (კიდევ გაეღიმება) არა... ჰო, რასაკვირველია, მეცა და სხვებიც ბევრი...

სახ. პატ. მაშ, ამ სამსახურში დამდგარხართ რაღა...

ნ. მწერ. დიახ, ერთი სიტყვით. თქვენს ფულებს მოგართმევთ...

სახ. პატ. ძალიან კარგი... მაღლოველი ვიქნები... შემობძანდით ჩვენთანაც. თუ რამე გინდოდეთ, ვინ იცის კაცნი ვარ... მშვიდობით... (ხელს ჩამოართმევს და გადის).

ნ. მწერ. უჰ, ღმერთო, რა გამოყვეყნებული რამ არის... რა ჩამორჩენილია ეს ხალხი, ქალაქში მცხოვრებმა, ვაჭარმა არ იცის რედაქცია რას ჰქვია და გაზეთზე წარმოდგენაც კი არა აქვს, მაგრამ მე ამ სიმშილს რა უყო... (ჩაფიქრდება, თითებს დაატკაცუნებს) კარგი მოვიგონე! მაგრამ როგორ გამოვაწყო ეს საქმე? (შუბლზე თითს მიიდებს, მერე ერთბაშად მიდის კარებთან და დათიკოს ეძახის.) დათიკო, დათიკო!

გამოსვლა მე-5.

დათიკო. (გამოჩნდება).

ნიკო. დათიკო! ერთი საქმე უნდა გამიკეთო შენ. (უბის წიგნიდან თეატრის ყვითელ ბილეთს ამოიღებს და გადასცემს) ეს ქალაღლი თეატრის ბილეთია. ჩვენს პირდაპირ, მაღალანის რომ ცხოვრობენ, ხომ იცი?

დათ. ვიცი.

ნიკო. ჰოდა მათ შეიღს, გიმნაზიელს საშას მიუტანე. და უთხარი, ნიკომ შემოგითვალა, ბევრი საშუალო მაქვს, მე ვერ ვახერხებ თეატრში წასვლას, ეს ბილეთი თოთხმეტ შაურად ღირს და თუ გინდა, აიღე შენ ნუ გამათუქებინებ ტყვილათ-ქო, ხო გაიგე, რაც გითხარ.

დათ. (ცოცხლად) გავიგე ბატონო!

ნიკო. აბა გაიქეც. (ბიჭი გარბის) სხვაც ბევრი რამ აკლია ჩემს ესტეტიურ მოთხოვნილებას და დღევანდელი დღეც იქ იყოს. შიმშილი არაფერს არ შეედრება. (მიუჯდება ბუხარს).

გამოსვლა მე-6.

ვანო. (შემოაღებს კარს) ნიკო! შინა ხარ?

ნიკო. ოჰ, ვანო?! მოდი. (შემოდის ვანო. ახალგაზდას სუფთად აცვია).

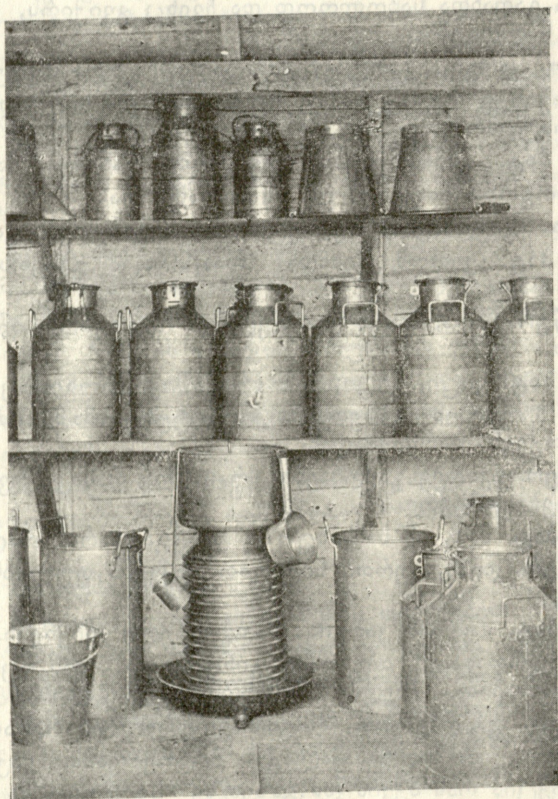
მერქვეთა კოოპერატიული აზხანაგობა „ლილი-ლილო.“

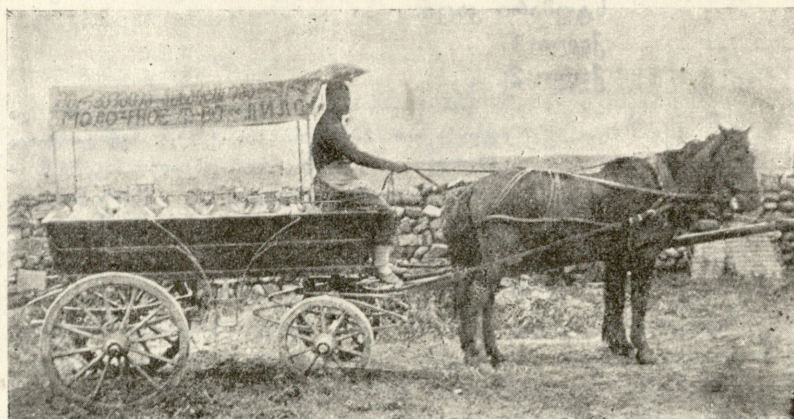
მერქვეთა აზხანაგობის „ლილო“-ს გამგეობა.

რძის მისაღები სადგური. რძის მიღების დრო.

შიგნითი მოწყობილობა სადგურისა
კურჭელი და რძის გასაცივებელი მანქანა.

რძის სატარებელი ეტლი. რძის წასაღებად დამზადებული.

ნიკო. (დაცინვით) ჩვენი საზოგადოება გამგზავნის. ჩვენ ხალხს მის ენაზე მწერალი კი არა თავის ენაზე მოლაპარაკეც-კი, ქირივით ეჯავრება. სანამ ცოცხალი ვარ ასე ძალღიჯად გავათრევ წუთისოფელს და, როცა მოვკვდებით, ჩვენი მოწინავე საზოგადოება მხოლოდ მაშინ გაიგებს, რომ ვიღაც ყოფილა ქვეყანაზე, დაფაცურდება და მოწყალებას შეაგროვებს (გადააფურთხებს).

ვანო. გვეუბნებიან, მაღალ იდეებს ვერ ქადაგობთ და შემოქმედება თქვენი ვერ გვაფრთოვანებსო.

ნიკო. ჰო და, შენ უკედ იცი, რაღა ჩემი განმარტება გინდა. ჩვენი ხალხი დამონავდა როგორც უფლებით, ისე ზნეობით, სულით, ხორციით, ყოველის მხრით დაკნინდა, თავისი მე დაჰკარგა და დღეს ქარისგან მოტაცებულ ფოთოლს ჰგავს. რომელსაც სუსტი ნიავის შემობერვაც-კი ამოძრავებს, იტაცებს შორს, და შემდეგ წვიმის ორიოდვე წვეთი ჩააღვობს, და მოსპობს მის ნაკვალევს...

ვანო. ეს ყველაფერი ასეა მაგრამ შენ მაინც გეცადნა წასვლა. დროებით მაინც გაიბერტყდი მტვერს. გადახალისდებოდი, იქ ათას რასმე ნახავ, იქ შეუძლია გაშალოს ფრთა შენმა პოეზიამ, თავისუფლად გაინავარლოს თავისუფალ ქვეყნების ცაზე და სრულს აღმამფრენ ხმაზე ამოიძახოს... რატომ რედაქცია არ გიპარებს დახმარებას.

ნიკო. შენ რომ წახვედი რას გეწეოდა რედაქცია?

ვანო. მაშინ არ ჰქონდათ საშუალება.

ნიკო. დღეს-კი, რაღა აქვთ? საცოდავ ორს ვიწროსა და მტვრიან ოთახში სხედან, ჩემსავით ტანისამოს დაცვეთილნი და აჩრდილს დამგზავსებულნი როგორც რედაქტორი, ისე მისი თანამშრომელნი.

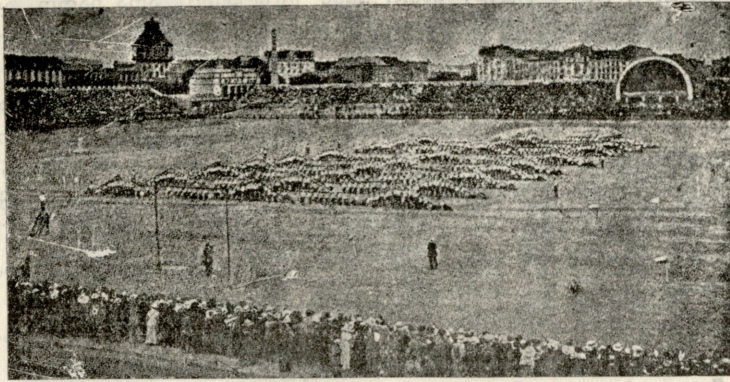
ვანო. კაცო, ესლა ხომ მაინც ბევრი იყიდება გაზეთი?

ნიკო. ძალიან ბევრი. სამი ათასი, ერთი სიტყვით დიდი გასავალია. გავიგოთ და შევისმინოთ რომ ჩვენი ხალხი... რა ბევრი ვილაპარაკო, ვისაც გაზეთის გამოწერა შეუძლია, იმას რცხვენია კიდევ ქართული გაზეთის ხელში აღებისა. ხშირად

ვანო. რას აკეთებ? სულ მუშაობ და მუშაობ ავ?
ნიკო. ო, რა მეჯავრება ეს სიტყვები. „მუშაობა“ თითქოს მეჩქემე ვიყო ან დურგალი. დაჯექი კაცო... საით გამგზავრებულხარ.
ვანო. არსაით... შენთან შემოვიარე. თიატრში ხომ მოდიხარ?

ნიკო. არა, ძმაო.
ვანო. რათა? ბილეთი ხომ მოგცეს რედაქციაში?
ნიკო. (ნაღველ-ნარევი ღიმილით) ბაზარში გავგზავნე გასასაღებლად.
ვანო. რას ამბობ?
ნიკო. კაცო, რა მეთეატრება? მთელ დღეს უქმელი ვარ. განა ჩვენ ის ბედი გვიწერია, თიატრში ვიაროთ და გონებას რაიმე შევძინოთ?
ვანო. ჰოო. ეს-კი. არ არის კარგი... ესლა თვითურად მუშაობ ხომ რედაქციაში?

ნიკო. კუჭიკი გამიძლება. ოც მანეთი თვეში. მთელი დღე კორექტურის სწორებაში უნდა გამოვილაყო ტვინი. მოვალედაც გზდიან მთელი დღის დალილ-დაქანცულმა სალამოსაც იმეცადინო და მასალა მიაწოდო.
ვანო. რამდენჯერ მითქვამს, წადი როგორმე საზღვარგარედ—მეთქი, მაგრამ რომ ვერ ახერხებ.

„შევარდენთა“ ვარჯიშობა ქ. პრაგაში-

ბევრი ქველმოქმედების აზრით ყრდულობს და არც-კი ჩაიხედავს შიგ: „განა რა უნდა დაიწეროს ისეთი ქარაუღლად, რომ წაკითხვად ღირდესო“. და ვინც კითხულობს იმათ ხომ ვერც შეტს მოვსთხოვთ... არ ვიცი ეხლა ბიძა ჩემს მივსწერე, რაღაც ორი კვალი მიწა კიდევ მაქვს დარჩენილი, გაჰყიდე და გამო-მიგზავნე მეთქი, ვნახოთ რას იზამს.

ვანო. (პაუზის შემდეგ) კნიაჟა ელენე ვნახე დღეს.

ნიკო. (წამოწითლდებო) მერე?

ვანო. მერე რა, ძმაო, ალტაცებაში მოჰყავს შენს ლექსებს.

გამოსვლა მე-7.

დათიკო. (ფულს მოაჩხრიალებს) აი, ბატონო, თოთხმეტი შაური გამოგიგზავნათ და მადლობაც შემოგიტვალათ.

ვანო. მართლა... დაუბრუნე ფული, ბილეთი გამოგზავნოს უკანვე.

დათიკო. ბატონო, ის კიდევაც წავიდა ბაზარში.

ნიკო. (ხელს ჩაიქნევს) ეჰ იყოს. დათიკო! შენს გაზრდას, ჩაიბრინე ქვევით, წაიღე ეს ორი აბაზი, ამოიტანე პური, ყველი; ცოტა ძეხვიც. აჰა, ესეც—ერთი ბოთლი ღვინოც იყოს. (დათიკო გარბის.) ესეც ასე... ეჰ, იქნებ მოვშორდე აქაურობას; დაისვენებს მაინც კაცი.

ვანო. სრულიად გულგრილად წახვალ აქედან.

ნიკო. როგორ?

ვანო. ისე... ჰო, ელენეზე ვლაპარაკობდით...

ნიკო. ვანო, შენი ჭირიმე დამანებე თავი, ეს და ეჭირვება ჩემს ისედაც აფორიაქებულ სულს? მე მისი მეშინიან, გაუბრბივარ, ყოველ ღონეს ვხმარობ გავდეწო ჩეჭან მაზე ფიქრი და შენ კიდევ უფრო მიცხოველებ სურვილს.

ვანო. რატომ კაცო?... პირიქით, ბედნიერად უნდსთვლიდე თავს თუ კი საზოგადოებას მოსწონხარ.

ნიკო. საზოგადოებას! დიხ საზოგადოებას და არა ერთს. გეუბნები, მეშინიან მისი. ვკრთი, ვკანკალე, როდესაც მასთან ვარ, რაღაც ძალის უცნობი გავლენის ქვეშ ვიმყოფები. არა, არა, მისი თვალები ცეცხლივით მწველია და ხმა? არ მინდა, არ მინდა გავიგონო. (თითებით ყურებს დაიცობს).

ვანო. იგი ბავშვს გეძახის და მართალიც არის. შენ ბავშვი ხარ მასთან შედარებით. იმ დღეს ამბობდა, რა ვუყოთ მერე რომ დაბალი წრიდან არის; რაც კარგია, ყოველთვის კარგია, საიდანაც არ უნდა იყოს იგიო.

ნიკო. (გაფითრდება, თითქოს წრის ხსენებამ დაკოდაო) ოჰ, ეს წრე, წყეულომც იყოს მაგის მომგონი. ჰო, და არ მინდა გავიგონო რამ მის შესახებ, არა.

გამოსვლა მე-8.

დათიკო. (შემოდის, ნავაჭრს მაგიდაზე დააწყობს, ნიკოს შეხედავს, კიდევ ხომ არაფერს მავალებსო და ვადის).

გამოსვლა მე-9.

(ვილაც შემოიხედავს კარებში).

ნიკო. ვინ გნებათ?

კაც. ხმა. თქვენთან გვაქვს საქმე, თუ შეიძლება.

ნიკო. მობძანდით! (შემოდის ორი ახალგაზდა ქალი და ერთი კაცი. ვანო პურსა და შეხვს გაზეთს დააფარებს).

კაცი. თეოფილე ვერელი გახლავართ, სახალხო წარმოდგენების ხელოვნების თანაშემწე. ესეც ანეტა ხახვადისა, ისიც ამათი მული, ჩვენი სცენის მოყვარენი. (ხელს ართმევს).

ნიკო. სასიამოვნოა! რას მიბძანებთ? (ქალები ერთი მეორეს შეხედვენ).

ხახვადისა. ჩვენ გიხელით, რომ გთხოვთ. (კაცს შეხედავს დაღს).

კაცი. ამათი ქმარი გადასახლებულია ოთხი წლის ვადით ირკუტსკის გუბერნ...
მეორე ქალი. (დაასწრებს) ჩემი ძმა გახლავთ, პოლიტიკური.

ნიკო. ჰო, დიხ!.. მერე?

კაცი. ეხლა ჩვენ ვმართავთ სალიტერატურო დილას, მის სასარგებლოდ, სახალხო სახლში.

ხახვად. (დაასწრებს) მონაწილეობა მიიღეთ.

მეორე ქალი. (კიდევ დაასწრებს) დაგვეხმარეთ.

ნიკო. უკაცრავად... ერთ-ერთმა მელაპარაკეთ.

კაცი. დიხ, ყველა ჩვენი სახელოვანი მწერალი მიიღებს მონაწილეობას.

ნიკო. მაინც ვინ?

კაცი. ყველანიც: განდევილი, ნაკაშიძე, გომართელი, ეკალაძე, გრიშაშვილი, ქუჩიშვილი, ახოსპირელი, ზომლეთელი და ცქვიტი.

ხახვად. ჰავჭავაძეც კიდევ.

ნიკო. (თავ დაქერილი ღიმილით) უკაცრავად, ქალბატონო, ჰავჭავაძე დიდი ხნის გადაცვლილია!

კაცი. (მიეშველება ქალს) არა, ბატონო, მაგათ უნდადოთ ეთქვათ, ჰავჭავაძის განდევილს წაიკითხვენო.

ხახვად. დიხ, დიხ, იმას წაიკითხვენ.

ნიკო. ეხლა, ვერაფერს დაგპირდებით, ხვალ ვნახავ სხვებს, გავიგებ, ვინ იღებს მონაწილეობას, ხვალ ამ დროს შემოიარეთ და პასუხს მიიღებთ.

ხახვად. (ხვეწით) გთხოვთ!

ნიკო. (ცივად) ეს არის ჩემი პასუხი. (თავს დაუკრავს. ქალები, მეშინაურის ქცევით ართმევენ ხელს და ვადიან). მოდი ერთი ვისაუზმოთ, თორემ კიდევ შემოგვისწრებს ვინმე.

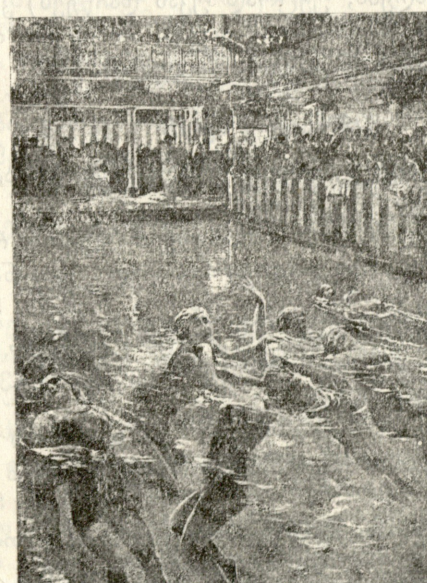
ვანო. კარგი; შენი ხათრისთვის დაგვეწვევი. (ორივე მიუჯდება სუფრას და სჰამენ... ნიკო ჩაის ჭიქაში ასხამს ღვინოს და სჰამენ. (ეშმაკური ღიმილით) ჰო, მართლა, დღეს ელენემ შენი აღრესი ჩაიწერა.

ნიკო. რას ამბობ, კაცო? რად უნდოდა!

ვანო. (მხრებს აიწვევს) რა ვიცი, იქნებ ქართველი მწერლის კაბინეთის უნდა ნახვა.

ნიკო. რას მეუბნები, ადამიანო, ის რომ აქ მოვიდეს, ამ სოროში, ხომ სირცხვილით დავიწვი.

ვანო. ბიჭო, ნუ ხარ ლაჩარი, მაგ შენის უხერხულობით. დამსახურებულ სიყვარულს ზიზღად შეუტვლი. და მაშინ?

შეჯიბრება ცურაობაში.

ეს შეჯიბრება ჰდებდა ხოლმე ლონდონის ერთს კლუბში, სადაც საკურავო აუზებია გამართული ცალკე ქალებისათვის და კაცებისათვის.

ნიკო. როგორ... მე მას?

ვანო. დიხ, მას, მას უყვარხარ. უთუოდ მოვა, გინახულებს, საკმარისია მაშინ ერთი, შენი შეკრთობა, უხერხულობა რომ შეებრალა, სიბრალული კი ბოლოს ზიზღზე გადავა, ნუ თუ არ იცი ქალის გული? მის გულს ის იზიდავს და იტა-

ცებს, რაც ამაყი, და გაბედულია, როცა ვაჟკაცს ხედავს მის საყვარელ არსებაში და არა დედაკაცს. (ნიკო, საჭმელს დაადგებს ხელიდან, ხელს გაიწმენდს და მოჰყვება ზოლითის ცემას) ასე ჩემო ფილოსოფოსო, თუ შენც იმავე გრძობით ვაცემ პასუხს, გეყვარება, ბედნიერი იქნები, ის ცის ვარსკვლავია, რაღაც შეცდომით დედა-მიწაზე გადმოფრენილი. თუ არა და რას წააგებ? ხალხში გამოხვალ, იმისგან საზოგადოებაში ფეხს მოიკიდებ, ის ხიდი იქნება შენსა და მალალ საზოგადოებას შუა, შენც თავისუფლად, ადვილად გაივლი ზედ, მერე მშვიდობით და გამარჯვებით!

ნიკო. (მოთმინებიდან გამოსული) არ მინდა ეგ სიტყვები; საზიზღარი ხარ, ზნე დაცემული, უკიდურესი კარიერისტი. ჩვენს ახალგაზღვრებას, როგორც ვხედავ, რყვნის, ნამუსზე ხელს აღებინებს, საზღვარ-გარედ წანწალი. ასეთი განათლება მოიტანე გერმანიიდან და ასე გააფაქიზე შენი აზრი?

ვანო. (წამოდგება, ქუდს აიღებს) ეს მეკუთვნის, ნიკო, შენგან, ასე მიყვარდი?

ნიკო. (ბავშვივით გახდება, მივარდება, ხელებს დაუჭერს) რბ ვქნა, ვანო, მაპატიე უეცარი ვაცხარება ვიცი, ვერ მოვითმინე იმის შეურაცყოფა. ის სიწმინდეა, ჩემი სალოცავი, ჩემი გული მისი ტახტია და ის ოცნების დედოფლად ზის ზედ მზის სხივებით გაშუქებული. თითოეულ ჩემ ლექსის სტრიქონში მისი სახე მაქვს ჩახატული, ჩემი გულიდან ამონაწერი სისხლით. მის ხატებას ვეთაყვანები. ის მაფრთოვანებს, ის მძლევს ძალას, შემოქმედებას. შემცდარნი არიან კრიტიკოსები, როცა თავისებურად მსჯელობენ ნაწარმოებზე, ხშირად პოეტმაც კი არ იცის აზრი თავისი სულისკვეთებისა, სწერს, სწერს გრძობათა ბძანებით. ჩემი ნისლი მისი სახეა, იმისი ტანი ჩემი ლერწამი. ჩემი სევდია ხომ მთლად ის არის... გაზაფხულის ნიავის ქროლვა მისი ჩურჩული. რომელი ერთი უნდა გითხრა, როგორ გაგაგებინო, ჩემი გრძობა მისადმი, (თავს მკერდზე მიაყრდნობს).

ვანო. (დამშვიდებული ხელს მოჰხვევს) ჩემო ბავშვო! თუ კი ასეა, რაღას გაუბრბი ბედნიერებას? აქედან, ამ ღარიბი ბუდიდან უნდა მოიღვას გმირმა ფეხი ბრწყინვალე სალონებში. გაბედულება იქონიე და გამარჯვება შენ დაგრჩება.

ნიკო. და კიდევ დადუმდება ჩემი ქნარი! ხომ იცი, არა-რად გეჩვენება, აღარად გიღირს მიღწევილი ბედნიერება. არა, მირჩვენია შორს ვიყო ჩემი სალოცავისგან. მიჯობს ოცნებით ხილვა მასულდგმულბედს ვიდრე, არა-რად ქცეული სინამდვილე.

ვანო. ჰო, კარგი, კარგი... დამშვიდდი (არაკუნებენ).

ნიკო. (შეკრთება, ვანოს მოშორდება) ნახე ვინ არის.

ვანო. (კარს აღებს, უეცრად უკან დაიწევს) კნიაჟნა?

ნიკო. (აირევა, აქეთ-იქით ეცემა, არ იცის რას მოჰკიდოს ხელი და როგორ დაიმშვიდოს გული).

გამოსვლა მე-10.

ელენე. აა, თქვენც აქ ყოფილხართ? შეიძლება?

ვანო. მობძანდით... კნიაჟნა!

ელენე. (შემოდის, ერთის შეხედვით ეტყობა რომ ინტელიგენტი ქალია) რა არის ღმერთმანი, სულ კნიაჟნა და კნიაჟნა. ჩემთვის ელენე დაურქმევიათ და არა კნიაჟნა. ჩვენი მასპინძელიც დამეთანხმება ამაზე. (ნიკო წინ წაიწევს, საშინლად გაფითრებულია. ელენე ხელს ჩამოართმევს) გამარჯვებათ! (ღიმილით ჩახედავს თვალებში).

ვანო. მაშ, მე წავალ, ნიკო, და თიატრის კარებთან დაგხვდები ბილეთებით. ქალბატონო, თქვენც ხომ წამობძანდებით?

ელენე. გმადლობთ, მე უკვე ავიღე ორი ბილეთი პარტერში მეორე რიგისა. ბატონ ნიკოსაც მე ვპატიჟობ!

ვანო. ასე რომ, ჩემი...

ელენე. (სიცილით). დიახ სრულებით მეტია! (ვანო მაგიდასთან მიბრუნდება, მათ პირს არიდებს და მაგიდაზე სამ მანეთიანს დაადგებს ისე, რომ ნიკომ შეამჩნიოს).

ვანო. მაშ ნახვამდის, თიატრში შევხვდებით ერთმანეთს. (გაღის. ნიკო კარებამდ მიაცილებს, შემობრუნდება, გულზე ხელს დაიკრებს და მისჩერებია ელენეს).

ელენე. (ისიც უყურებს დიდხანს. უსიტყვო სცენა). მე რომ მხატვარი ვიყო, ეხლა მაგ პოზაში გადავიდებდი.

ნიკო. მეც რომ ვიყო ნამდვილი მწერალი, სხვა სიტყვებში გამოვსთქვამდი თქვენს სათნოებას.

ელენე. სათნოებას? ეჰ... განა მწერალი არაა... მინდა თქვენობით გელაპარაკო. შენი ლექსები განა ნამდვილი პოეტის სულის ნაყოფი არ არის?

ნიკო. (უახლოვდება. ელენე შლიაპას იხდის, მაგიდაზე დაადგებს და იქვე ჩამოჯდება) ელენე! თქვენც ხომ პოეტი ხართ.

ელენე. მე—პოეტი? მე საცოდავი უბრალო მომაკვდავი?

ნიკო. (უფრო უახლოვდება და იღუმალის ხმით) ნუ ამბობთ აგრე! უბრალო მომაკვდავი არ არის ის, ვინც მგოსანს ჩანგს ააქლერებინებს, ვისი მეოხებითაც ენთება პოეტის სული და ჰქმნის უკვდავ ლექსებს, როგორც შენ ამბობ!

ელენე. (თვალზე გაბრწყინებული შესცქერის) და ამ ლამპრის ამნთები?..

ნიკო. (თავდავიწყებით) შენა ხარ... (რაღაც მოუვა, გაფითრდება, თვალებს მიხუჭავს, ლამის წაიქცეს).

ელენე. (მივვარდება), ნიკო! ნიკო! რა მოგდის დაჯექი, აი ღვინო ჩაყლაპე. (ძალად დასვამს სკამზე და ღვინოს ძალად ჩააყლაპებს).

ნიკო. (გამოერკვევა) ბატონო ელენე! არ მინდოდა მეტქვა გეფიცები ყველას, ყველაფერს.

ელენე. (ღიმილით ჩასცქერის. მის ხელს აიღებს ხელში). რა, რა არ გინდოდა გეტქვა, განა რა სთქვი ისეთი... ნუ თუ ისეთი კრიჟანგი ხარ რო... (აღარ ათავებს სიტყვას).

ნიკო. რად მოხვედი ელენე! აქ, ამ ღარიბ ლატაკბინაში.

ელენე. ბინას რას დავდევი! მე შენთან მოვედი...

ნიკო. ღმერთო! ჩემი სულიც იტანჯება ამ ჯოჯოხეთში...

ელენე. მე შენთან მოვედი... (თმებზე ხელს კიდებს).

ნიკო. (უნდა ხელები დაუჭიროს) ნუ ახლებ ჩემს თმებს შენს ბროლის თითებს, ცეცხლს მიკიდებს მათი შეხება... რად მოხვედი ჩემო კერპო, რად უნდა გახდე უბედური. ხომ ხედავ პირს გარიდებ, გაგირბივარ. ნუ გამიქრობ იმ ღვთიურ ალს, რაც ერთხელ ანთე აქ (უჩვენებს გულზე) მაჩუქე, მაჩუქე ტანჯვა, რა გენაღვლება ვიტანჯო ჩემთვის.

ელენე. რად უნდა იტანჯო, ჩემო გმირო? შენც მაჩუქე ერთი სიტყვა, მხოლოდ ერთი: „მიყვარხარ“.

ნიკო. (ლამის დადნეს გრძობით) სანატრელო, რადა ხარ ასეთი სასტიკი. განა ჩემი სიტყვა, ჩემი ლექსი, ჩემი აზრი და გონება, განხორციელებული შენ... ოოჰ კიდევ, კიდევ (თმებში ხელს წაივლებს) (ელენე დაუჭერს ხელებს)

ელენე. (ბრძანებით) რასა სჩადი?

ნიკო. (ვედრებით) ელენე! წადი, წადი თორემ დაიღუპა შენი ნიკო, ბედნიერების მორეკში დაღბება დაქიმული სიმები და კიდევ დადუმდება შენი საყვარელი ქნარი... მერე რაღად გინდივარ?

ელენე. აიღე თავი, შემომხედე თვალებში. (თავს დაუჭერს და დიდხანს ჩაჰყურებს ოითქოს, უნდა ამოიკითახოს მისი სული და გულიო) ჩემო ბიჭიკო! მე მოგცემ შენ ძალას სიცოცხლისას, და ნიკს შენსას გავაორკაცებ. წავალთ აქედან შორს; უცხო ქვეყნებში მყოფთ სამშობლო გადაგექცევა სალოცავ კერპად; შენი ჩანგი მაინც იქლერებს და მეც ისევ ისე მეყვარები.

ნიკო. (თავს ვეღარ იჭერს), ერთს დაიკვნესებს და უგონოდ ჩაიკრავს გულში... ელენე! ელენე! (თითქოს ბოდავსო)

ელენე. (მხურვალედ უკოცნის შუბლს, თმებს, ხელებს) მე შენთან, მოვედი ჩემო, ჩემო ყველაფერ...

ნიკო. (ჩააცქერდება თვალებში) ჩემი სევდია? ჩემი ძაღლი, ჩემი ვარსკვლავი...

ელენე. მეც ავდექი და შენთან მოვედი... (ნიკო ისევ ჩაიკრავს გულში).

ფ ა რ დ ა .

მარიამ გარიყული.

